

over eigen zendtijd. Gerbrandy deelde die overtuiging; was hij de enige minister die, als voorzitter van de Radioraad, persoonlijk veel met het medium radio te maken gehad had en hij bezat in de hoogste kringen van de BBC talrijke relaties. Begin juni vroegen Pelt en hij in een gesprek met de *Director-General* van de BBC, Lord Reith, zendtijd voor de regering aan – Reith legde het verzoek dat talrijke algemene vragen opwierp (als eerste: zouden dan niet de andere regeringen-in-ballingschap óók eigen zendtijd vragen?), aan het *Ministry of Information* voor. Reith voelde niet veel voor doorbreking van het BBC-monopolie, maar het *Ministry of Information* keurde het verzoek uit overwegingen van algemeen beleid goed, zij het dat veiligheidshalve vastgesteld werd dat Pelts naam en de namen van alle vaste medewerkers van het nieuwe programma aan MI-5 voorgelegd zouden worden.

Eind juni werd met de voorbereiding van de uitzendingen begonnen. Sluijser, chef van de Radioluisterdienst van de RVD, bedacht een naam voor het nieuwe programma: Radio Oranje, 'met', schreef hij later, 'als motivering: we verlangen dat de Nederlanders revolutie gaan maken' (tegen de bezetter), 'maar alleen een revolutie op de basis van Oranje heeft kans van slagen'.¹ Tot chef van Radio Oranje werd J. W. Lebon benoemd, de met Sluijser op 14 mei uit IJmuiden ontkomen penningmeester van de Vara. Ik, die op 14 mei met mijn vrouw in Lebons auto van Velsen af had kunnen meerijden, werd op 1 juli Lebons assistent – met zijn tweeën vormden wij de gehele staf.²

¹ M. Sluijser: 'Enkele herinneringen aan Londen' (sept. 1969), p. 1 (Collectie-M. Sluijser). ² Mijn vrouw en ik waren op 16 mei aan de Engelse zuidkust op *Brownsea Island* tegenover Poole ontscheept. Daar verbleven wij enkele dagen in een vluchtelingen-kamp en vervolgens in een tweede kamp dichtbij Londen. Na ongeveer een week werden wij (na onderzoek door MI-5) vrijgelaten. Op dezelfde 1ste juli waarop ik bij Radio Oranje in dienst trad, betrokken wij een piepklein woninkje aan de *Hampstead Heath*. Ik had in mei onmiddellijk enkele ministers bezocht in het *Grosvenor House*-hotel – zij konden mij niet aan werk helpen. Wij leefden van geleend geld. Wat te doen? Uit een soort automatisme besloot ik, de buitenlandse pers weer bij te houden (als redacteur van *De Groene Amsterdammer* had ik ruim twee jaar lang het wekelijks buitenlands overzicht geschreven). De Amerikaanse dagbladen vond ik in *Chatham House*, de zetel van het *Royal Institute of International Affairs*, en in die bladen trof ik begin juni de reportages aan van enkele Amerikaanse journalisten die van Berlijn uit een bezoek hadden mogen brengen aan bezet Nederland. Van die reportages maakte ik een overzicht dat via Pelt naar de ministers ging: het eerste wat ze over bezet Nederland vernamen. Pelt stelde mij toen bij Radio Oranje aan, omdat alle andere plaatsen die voor Nederlandse journalisten geschikt waren, al bezet waren. Onnodig te zeggen dat ik mij met hart en ziel aan de nieuwe taak gaf – ik had overigens in het geheel geen radio-ervaring.